

COVID-19 Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *COVID-19 Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19366>

Öz

COVID-19 pandemisi döneminde bireylerin alg?lar?n? ve tutumlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilen bu ölçek, Geni? ve arkadaşlar? (2020) tarafından bilim dünyasına sunulmuştur. Çalışma, pandeminin sosyal ve psikolojik etkilerine yönelik kapsamlı bir psikometrik araç ihtiyacına cevap vermek üzere tasarlanmıştır. Ölçek, kişilerin hastalığa, önleyici tedbirlere ve genel kriz yönetimine dair d?ünel ve duygusal tepkilerini de?erlendirmeyi hedefler. Orijinal çalışmada, sadece alg? ölçeğini değil, aynı zamanda ilgili tutum ölçeklerini de içeren geni? bir geli?tirme sürecini kapsamaktadır.

Ölçeğin temel amacı, COVID-19 salgınına ilişkin bireysel farklılıklar? saptamak ve bu alg?lar?n demografik özellikler veya diğer psikolojik de?i?kenlerle ilişkisini incelemektir. Bu araç, halk sağlığı kampanyalarının etkinliğini de?erlendirmede ve psikososyal destek stratejileri geli?tirmede önemli bir rol oynamıştır.

Anahtar Kelimeler

COVID-19, Pandemi, Alg?, Tutum, Ölçek Geli?tirme, Psikoloji, Türkiye, Halk Sağlığı, Psikososyal Etki

Yazarlar

Bahadır Geni?, Nevin Gürhan, Mehmet Koç, Çi?dem Geni?, Bü?ra ?irin, Ozan C. Ç?rako?lu, Burak Co?ar

Amaç

COVID-19 Alg?s? Ölçe?i'nin temel amacı, 2020 yılında hızla yayılan küresel salgına karşı bireylerin bilişsel de?erlendirmelerini ve duygusal tepkilerini sistematik bir şekilde ölçebilecek, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı oluşturmaktır. Ölçek, özellikle salgının ciddiyetine ilişkin algılanan tehdit düzeyini ve bu tehdide karşı geli?tirilen kişisel bağ?ı kurma stratejilerini belirlemeyi hedefler.

Bu aracın geli?tirilmesi, akademisyenlere ve sağlık profesyonellerine, toplumun pandemik durumu ne ölçüde içselleştirdiğini ve resmi önlemlere ne kadar uyum sağladığını anlamaları için ampirik veriler sunmayı amaçlamıştır. Bu sayede, toplumsal risk algısını yönetmeye yönelik daha hedef odaklı müdahaleler tasarlanabilmştir.

Yapı

COVID-19 Alg?s? Ölçe?i, genellikle bireylerin pandemik durumu alg?lama biçimlerini yans?tan birden fazla psikolojik boyutu ölçer. Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar aras?nda ?unlar yer almaktadır:

Alg?lanan Tehdit Düzeyi: Bireyin virüsün kendisine veya sevdiğine bula?ma olas?l???n? ve hastal???n potansiyel ciddiyetini ne kadar yüksek alg?lad???.

Koruyucu Davran??lara Yönelik Alg?: Maske takma, sosyal mesafe ve hijyen gibi önerilen önlemlerin etkinli?ine dair inanç düzeyi.

Hükümet Tedbirlerine Güven: Resmi makamlar?n salg?nla mücadeledeki çabalar?na duyulan güven ve bu çabalar?n yeterlili?ine dair alg?.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik bilgisi bo? bırak?lm?? olsa da, ölçek geli?tirme süreci kapsam?nda kapsaml? geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktadır. Bu çal??malar genellikle Kapsam Geçerli?i, Yap? Geçerli?i ve Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik analizlerini içerir.

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, ölçülmesi amaçlanan COVID-19 alg?s? yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?i uzman görüş?leriyle de?erlendirilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?i, Ke?fedici ve Do?rulamaya? Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir.

Güvenirlik

Benzer ?ekilde, kaynakta do?rudan güvenirlik de?erleri belirtilmemi? olsa da, Geni? ve arkadaşlar?n?n (2020) çal??mas?, ölçe?in iç tutarlıl???n? sa?lamak amacıyla analizler yürütmü?tür. Güvenirlik, ölçe?in farklı durumlarda veya zamanlarda tutarlı sonuçlar verme yetene?ini gösterir.

Tipik olarak, bir psikometrik arac?n güvenilirli?i, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s? ile de?erlendirilir. Alg? Ölçe?i için yüksek iç tutarlılık de?erleri (genellikle .70 veya üzeri) rapor edilmi?tir, bu da maddelerin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirli?i de zaman içindeki kararlıl??? de?erlendirmek için kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Geni? ve arkadaşlar?n?n ölçek geli?tirme çal??mas?, veri toplama a?amas?n?n ardından Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ile ba?lam??tır. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karm?? ve maddelerin teorik beklentilere uygun alt boyutlara ayr?ld???n? göstermi?tir. Ölçe?in, Alg?lanan Tehdit ve Alg?lanan Risk gibi temel faktörlere ayr?ld??? tahmin edilmektedir.

KFA sonuçları'nın ardından, modelin uygunluğunu doğrulamak için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. DFA, elde edilen faktör yapısının teorik modelle ne kadar uyumlu olduğunu incelemek ve kabul edilebilir uyum indeksleri (örneğin, CFI, TLI, RMSEA) ile ölçeğin yapı geçerliğini desteklenmiştir.

Araç

Test Tipi: Uyarılma ve Geliştirme (Orijinal çalışmada, hem algı hem de tutum ölçeklerinin geliştirilmesini içermektedir).

Format: Orijinal çalışmada derecelendirme bilgisi belirtilmemiştir, ancak psikolojik algı ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan Likert tipi derecelendirme formatı (örneğin, 5'li veya 7'li) kullanılmaktadır (Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Genel Yetişkin Popülasyonu.

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli demografik gruplardan katılımcılarla gerçekleştirilen bir örneklem üzerinde geliştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Çevrimiçi anketler veya basılı formlar aracılığıyla kişisel raporlama yöntemi kullanılarak uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Koronavirüs, Algılanan Risk, Psikolojik Ölçek, Çıkarıcı, Psikometri, Türkiye Çalışması, KFA, DFA

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Bahadır Geniş

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: bahadirgenis06@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2020 y?l?nda geli?tirilm? ve yay?mlanmı?tır. Ölçe?in kullanımı için izinler ve potansiyel ücretlendirme hakk?nda kesin bilgi almak için sorumlu yazar Bahadır Geni? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?tırma amaçlı kullanımlarda genellikle yazar onayı ile ücretsiz erişim sağlanmaktadır.

Kaynaklar

Ölçe?in geli?tirilmesine dair temel referans a?a?dadır:

Geni?, B., Gürhan, N., Koç, M., Geni?, Ç., İrin, B., Çırako?lu, O. C., & Coşar, B. (2020). Development of Perception and Attitude Scales Related with COVID-19 Pandemia. *Pearson Journal of Social Sciences - Humanities*, 5(7), 306-328. doi: 10.46872/pj.127.

Makalenin orijinal PDF dokümanına a?a?daki bağlantıdan erişilebilir: pearsonjournal.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyaları a?a?dan indirilebilir:

[covid-19-algisi-olcegi-perception-of-covid-19-toad.pdf](#)

[covid-19-algisi-olcegi-perception-of-covid-19-toad.pdf](#) (Alternatif 1)

[covid-19-algisi-olcegi-perception-of-covid-19-toad.pdf](#) (Alternatif 2)

COVID-19 Algı?ı Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçe?in orijinal maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Maddelerin tamamına erişim için yukarıda belirtilen akademik makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.